

LOVIISAN KAUPUNKI / TESJOEN AURINKOVOIMALAN OSAYLEISKAAVA

1. viranomaisneuvottelu

Aika 27.5.2026 klo 9.00–10.07**Paikka** Teams

Paikalla 10 osallistujaa hankkeesta vastaavan ja konsultin edustajien lisäksi

Läsnä

Nimi	Organisaatio
Johanna Rinne	Lupa- ja valvontavirasto
Suvi Karppinen	Lupa- ja valvontavirasto
Henri Jutila	Uudenmaan liitto
Mariikka Manninen	Uudenmaan liitto
Pontus Edvinsson	Loviisan kaupunki
Marko Luukkonen	Loviisan kaupunki
Maud Östman	Loviisan kaupunki
Minni Leppänen	Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
Olli Järveläinen	Porvoon museo
Riikka Mustonen	Porvoon museo
Leo Raitanen (poistui klo 9.05)	European Energy Suomi Oy
Maria Ouni	FCG
Antti Tilamaa	FCG
Henri Korhonen	FCG

1 Hankeyhtiön puheenvuoron

Leo Raitanen European Energy Oy:stä piti hankkeesta vastaavan puheenvuoron. Leo Raitanen poistui kokouksesta klo 9:05.

2 Kokouksen avaus ja läsnäolijat

Kokous avattiin klo 09:00. Osallistujat esittäytyivät.

3 Kokouksen järjestäytyminen

Puheenjohtajaksi valittiin Johanna Rinne Lupa- ja valvontavirastosta. FCG laatii muistion.

4 Osayleiskaavaluonnoksen esittely (kaupunki, konsultti)

Marko Luukkonen piti kaupungin puheenvuoron. Maria Ouni (FCG) esitteli hanketta, hankkeen nykytilaa ja suunnittelutilannetta. Käytiin läpi kaavaluonnoskartta. Esiteltyyn kaavaluonnokseen tulee vielä pieniä muutoksia. Mm. lähivirkistysaluetta (VL) kaava-alueen pohjoisosaan.

5 OAS ja siitä saatu palaute (konsultti)

Maria Ouni esitteli OAS:sta saatua palautetta. Vastineet palautteeseen oli kokouskutsun ennakkomateriaalissa.

6 Viranomaisten puheenvuorot

Loviisa (Marko Luukkonen): Meitä kiinnostaa maankäytön osalta hankkeen vaikutukset Tesjoen alueen nykyiseen ja suunniteltuun maankäyttöön. Kaava-alue rajautuu pian vireille tulevaan yleiskaavaan, joka sijoittuu alueen länsipuolelle. Aivan kaava-alueen yhteyteen vireille tulevan kaavan uudet asumisen alueet ei kuitenkaan tulisi. Yhdistettynä tähän kaavaan paikallisille asukkaille voi koitua vaikutuksia.

Uudenmaan liitto (Henri Jutila): Maakuntakaava ohjaa yleiskaavan laatimista. Yleismääräykset pyrkivät edistämään uusiutuvan energian hankkeita. Tämä on sellainen ja myös sijainniltaan mielestäni hyvin valittu oma kokonaisuutensa. Myös suunnitelmaa muutettu sitä mukaa kun vaikutuksia on havaittu. Myös aitaamattomuutta voisi pohtia vakavammin. Hanke on edistynyt hyvään suuntaan. YVA vielä kesken, joten jos vaikutuksia ilmenee, niin muutokset tulee viedä myös kaavaan. Sähkönsiirto on mietitty melko hyvin. Johtokäytävää joudutaan leventämään mutta sitä on vaikea välttää.

FCG (Antti Tilamaa): Ulkoisen sähkönsiirron layoutti muokattu vielä. YVA-selostuksen layout vaihtoehtoissa ei ole mukana kaikkia riistakäytäviä mitä kaavalla esitetty. Ne on kuitenkin huomioitu vaikutusten lieventämisosiossa. YVA-selostus on vielä kesken ja täydentyy kesän aikana.

Porvoon museo (Olli Järveläinen): Alueella ei ole maakunnallisia tai paikallisia kulttuuriympäristöjä. Jonkin verran haja-asutuksen rakennuskantaa. Meillä ei ole mitään tarkempaa tietoa alueen rakennuskannasta eikä esittelyssä ollut havainnekuvia tai näkymäalueanalyysia. Ne tulee kuitenkin esittää ja tehdä mielellään hyvissä ajoin prosessia. Museo näkee kuitenkin hankkeen toteutumiskelpoisena. Suojaviheralueet näyttävät paikoin kapealta. Kaupungin kommentin mukaan pohjoisosiin tulee lähivirkistysalue, mikä hillitsee näkyvyyttä.

FCG (Maria): Näkymäalueanalyysi tehty YVA:n VE1 mukaisesti mikä poikkeaa kaavaluonnoksesta ja siksi ei otettu mukaan esitykseen. Päivitystarvetta tarkastellaan.

Pelastuslaitos (Minni Leppänen): Suunnitelman mukaan paneelialueet aidataan ja niille on erilliset pääsytiät. Onko kaikille alueille pääsy raskaalla kalustolla? Onko sammutusveden saatavuutta huomioitu? Tarkemmassa suunnittelussa tulee saada kommentit pelastuslaitokselta. Ei voi taata, että luontaiset vesilähteet riittävät alueella.

FCG (Maria Ouni): Uudet ohjeelliset tiet ovat raskaalle kalustolle soveltuvia. Linjaukset tällä hetkellä ohjeellisia. Kahdelle eteläiselle paneelialueelle ei tällä hetkellä ole osoitettu kaavaluonnoksessa tieyhteyttä, mitkä tulee lisätä kaavaan.

FCG (Antti Tilamaa): Alueella luonnonvesiä kuten kosteikkoja ja ojia, joista sammutusvettä mahdollista saada.

FCG (Henri Korhonen): Kaavaselostuksessa mainittu: *"Hankkeen sammutusvesijärjestelyt tulisi suunnitella yhteistyössä pelastusviranomaisen kanssa. Hankkeen rakentamislupavaiheessa huomioidaan tarvittavat rakenteet sammutusvesien saantiin sekä sammutusvesien hallintaa ja käsittelyä varten. Tesjoen alueella sammutusveden saantia helpottavat alueella oleva Tessjöträsketin kosteikko sekä aurinkovoima-alueiden läheisyydessä virtaava Taasianjoki."*

Lupa- ja valvontavirasto (Rinne Johanna):

Osa asiantuntijoista estyneet tänään osallistumasta. **Heidän kommenttinsa on lisätty muistion loppuun jälkikäteen.**

Alueidenkäytön näkökulmasta on hyvä, että aurinkovoiman soveltuvuutta kartoitetaan kaavalla. Ei vielä mahdollista rakennuslupittaa suoraan yleiskaavan perusteella mutta lakimuutos on tulossa.

Elinvoimakeskukset tulisi lisätä OAS:ssa osallisten listalle ja heidän edustajansa olisi tullut kutsua tähän palaveriin. OAS ja neuvottelun materiaali tulee toimittaa vielä Elinvoimakeskuksille nähtäville, että voivat kommentoida. Uudenmaan vireillä oleva Visio maakuntakaava tulee huomioida. Siellä aurinkovoimarakentamiseen vaikuttava yleismääräys. Luonto- ja ilmastovaikutuksia on tärkeä tarkastella.

Loviisa (Marko Luukkonen): Minkä tasoista suunnittelua voisi olla tässä vaiheessa, jotta muutettavaa alueidenkäyttölakia voisi soveltaa?

Lupa- ja valvontavirasto (Rinne Johanna): Ei ole tarkkaa näkemystä. Vaatii kuitenkin tarkempaa suunnittelua, jotta rakentamislupa voidaan myöntää suoraan.

Lupa- ja valvontavirasto (Suvi Karppinen): Ympäristöministeriön ns. KATJA-asetus tulisi huomioida kaavatyössä. Asetus mahdollistaa tämän soveltamiseen poikkeuksen, mutta valitusta vaihtoehdotus tulee kertoa kaavaselostuksessa. Mikäli kaava laaditaan ja hyväksytään ennen 1.1.2029, niin poikkeuksen soveltamiselle ei ole estettä. Mikäli kaava hyväksytään vasta 31.12.2028, on suositeltavaa laatia kaava asetuksen mukaisesti.

7 Jatkotoimenpiteet

Kesän jälkeen odotetaan lausuntopyyntöjä.

Loviisa (Marko Luukkonen): Lautakunta päättää syksyllä nähtäville asettamisesta.

Muistio kommentoitavaksi kaikille osallistujille ja kutsutuille. Kommentointiaikaa 10 päivää.

8 Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 10:07.

Jälkikäteän lisätyt kommentit:

LVV

Hanna Suominen (Luonnonsuojeluyksikkö)

- Luontoselvitykset ovat riittävät ja ne on tehty oikea-aikaisesti.
- Luontoselvitysten lajihavainnot tulisi viedä Suomen Lajitietokeskuksen laji.fi -palveluun mahdollisimman pian ajankohtaisen viranomaisaineiston ylläpitämiseksi.
- Viitasammakkoselvityksessä hankealueen keskellä Tessjoträsketin kosteikkoalueella on luontoselvityksessä tunnistettu sijaitsevan viitasammakon lisääntymispaikkoja, joiden hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla. Kyseiset alueet eivät sijaitse aurinkovoiman tuotantoalueella, mutta koska ne ovat viitasammakon lisääntymispaikkoja, täytyy hankkeen suunnittelussa varmistaa, ettei hanke heikennä kyseisen kosteikon hydrologisia olosuhteita tai viitasammakon elinympäristön laatua. Hankkeen rakentaminen ei saa vaikuttaa viitasammakon lisääntymispaikan vesitalouteen heikentävästi. Melua aiheuttava rakentaminen täytyy tehdä viitasammakon kutuajan ulkopuolella. Aurinkovoimamahankkeen rakentamisessa ja toiminnassa täytyy varmistaa, ettei viitasammakon lisääntymis- tai levähdyspaikalle aiheudu välillisiä vaikutuksia eikä esim. hulevesien määrä muutu oleellisesti. On myös varmistettava siitä, ettei hankkeen toteutuminen muuta kosteikolle johtavaa ojustoa siten, että viitasammakon kulkuyhteydet lisääntymis- tai levähdyspaikalle katoavat.
- Kaavakarttaan on hyvin merkitty viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat luo-merkinnöillä ja viherysteystarpeita on myös merkitty useampaan ilmansuuntaan. Niistä täytyy pitää myös kiinni jatkosuunnittelussa.
- Hankealueen keskelle sijoittuu Tessjoträsketin maakunnallisesti merkittävä lintualue (MAALI). Hankealueen pesimälinnustolliset arvot keskittyvät kyseiselle alueelle. Tessjoträsketin keskelle muodostuneella ruovikkoisella luhta-alueella sekä siihen yhdistyvillä peltoalueilla pesii runsaasti kosteikkolintuja (mm. pesimälinnustoselvitysten aikana tavatut töyhtöhyyppä, liro, metsäviklo ja taivaanvuohi). Tessjoträsketin monipuolista lajistoa kuvaavat myös pesimäaikana tehdyt havainnot alueella pesivistä taveista, sinisorsista, telkistä, kaulushaikaroista, luhtakanoista, luhtahuiteista, pajusirkuista ja rytikertusista. Tämä arvokas linnustoalue täytyy ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Kyseiselle alueelle sijoittuvat myös aiemmin mainitut viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat (jotka on merkitty luo-merkinnöillä)
- Viranomaisen noudattaa asiakirjojen julkisuuden osalta julkisuuslakia. Julkisuuslain 24 §:n 14 kohdan mukaan salassa pidettäviä ovat asiakirjat, jotka sisältävät tietoja uhanalaisten lajien tai arvokkaiden luonnonalueiden suojelusta, jos tiedon antaminen vaarantaisi lajin tai luontoarvon suojelun. Tiedot sellaisten lajien esiintymispaikoista, jotka eivät ole uhanalaisia, eivät ole salaisia. Tämän takia, esimerkiksi kanalintujen soidintaikoihin liittyvät vaikutusten arvioinnit ovat julkisia. Luontoselvitysraporttia laatiessa ko. lajeihin liittyviä osioita ei siis käsitellä salassa pidettävänä, mutta luontoselvityksen laatija voi harkita, kuinka tarkasti esiintymispaikkatietoja raportissa esittää. Mikäli raportti sisältää myös tarkkoja esiintymispaikkatietoja elinvoimaisten lajien osalta, nämäkin tiedot ovat julkisia.
- Hankkeen linnustoselvityksissä on tunnistettu alueella esiintyvän useita pesiviä lintulajeja. Luonnonsuojelulain (9/2023) 70 §:n mukaan on kiellettyä rauhoitettujen eläinlajien yksilöiden tahallinen tappaminen tai häiritseminen erityisesti lisääntymisaikana sekä niiden pesien tuhoaminen tai siirtäminen. 70 §:n 4 momentissa myös erityisesti mainitaan, että lupamenettelylain (1145/2020) tarkoittamien uusiutuvan energian tuotantolaitosten, johon aurinkovoimalaitokset luetaan, rakentamisessa ja käytössä tapahtuvaa rauhoitetun lajin yksilön tappamista tai häiritsemistä ei pidetä tahallisuana vain, jos rakentamisen ja

toiminnan aikana on lieventävin toimenpitein asianmukaisesti pyritty estämään rauhoitetun lajin yksilöiden kuolema ja niihin kohdistuvat häiriöt. Tämä korostaa näiden hankkeiden kohdalla sitä, että tunnistetut riskit aiheuttaa 70 §:n kieltämiä vaikutuksia on vältettävä aurinkovoimahankkeiden toteuttamisessa. Hankkeessa tehtävät hakkuut ja merkittävää muuta häiriötä tuottavat toimenpiteet on toteutettava lintujen pesimäkauden ulkopuolella.

Venla Valjakka (Pintavesiasiantuntija)

- Hankealueen pintavedet purkavat ojaverkoston kautta Taasianjokeen (yläosan ekologinen tila tyydyttävä, alaosan välttävä) ja edelleen Kullanlahteen (ekologinen tila välttävä). Vesienhoidon tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että lisäkuormitus pidetään mahdollisimman vähäisenä, kun hankkeen myötä valunnat kasvavat. Esitettyjen laskelmien perusteella hankkeen aiheuttama kiintoaine- ja ravinnekuormitus on pieni suhteessa vastaanottavan vesistön kokonaiskuormitukseen, eikä hankkeella arvioida olevan merkittävää vaikutusta pintavesien tilaan.
- Vesienhoidon kannalta kriittisin vaihe on rakentamisaika, jolloin kiintoaine- ja ravinnekuormitus voi tilapäisesti kasvaa erityisesti turve- ja savimailla.
- Alueella todennäköisesti esiintyvät happamat sulfaattimaat muodostavat merkittävimmän yksittäisen riskin pintavesille. Näiden asianmukainen tunnistaminen ja käsittely on välttämätöntä haitallisten vaikutusten estämiseksi.
- Hanke voidaan toteuttaa vesienhoidon näkökulmasta, edellyttäen että:
 - rakentamisen aikainen hulevesien hallinta toteutetaan tehokkaasti (mm. kiintoaineen pidätys, eroosiosuojaus)
 - sulfaattimaiden käsittelyyn kiinnitetään erityistä huomiota
 - päävirtausreitit ja suojavyöhykkeet säilytetään
 - turvemaiden kuormitusta vähennetään mm. säätösalaojituksen avulla

Elinvoimakeskus

Olli Jaakonaho (Vesitalousasiantuntija)

- Kaavamääräyksen mukaan ”Alueen hulevesien hallinnassa tulee ensisijaisesti noudattaa kaavaselostuksen liitteenä olevaa Tesjoen aurinkovoimahankkeen pintavalunnan hallintasuunnitelmaa (12.2.2026)”. Määräystä on syytä täsmentää esimerkiksi seuraavasti: *Työn aikaisten valumavesien käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota. Suotopadot ja muut käsittelyrakenteet tulee toteuttaa ennen varsinaiseen maarakennustyöhön ryhtymistä.*
- Suunnitelman perusteella alueelta poistuva huippuvirtaama kasvaa n. 3 m³/s -> 4 m³/s. Pintavalunnan hallintasuunnitelmassa todetaan, että ”vastaanottava uoma on lähellä eikä uomassa ole merkittäviä kapasiteettiongelmia”. Suunnitelmasta ei selviä, tarkoitetaanko vastaanottavalla uomalla Tessjöträsketistä laskevaa uomaa vai Taasianjokea. Koska hankkeen aiheuttama huippuvirtaaman kasvu on prosentuaalisesti merkittävä, on suunnittelussa syytä varmistua erityisesti alueelta poistuvan uoman virtauskapasiteetin riittävydestä. Lisäksi tulee varmistua siitä, että hankealueen uomien vedenjohtokyky ei heikkene niiden lähelle sijoittuvien rakenteiden myötä. Ojat ja päävirtausreitit on ensisijaisesti syytä säilyttää avonaisina.

Päivi Ylipaavalniemi (Liikenteen ja maankäytön asiantuntija)**Uudenmaan elinvoimakeskuksen liikenneosasto lausuu seuraavaa:**

- Liikennöinti suunnittelualueelle tulee tapahtua nykyisen tieverkon sekä liittymien kautta. Käytettävien liittymien osalta tulee varmistaa, että ne soveltuvat raskaan liikenteen kuljetuksiin. Tarvittaessa liittymille tulee hakea käyttötarkoituksen muutosluvut. Mikäli hankkeessa on tarve sijoittaa kaapeleita tiealueelle, tulee niille hakea sijoittamislupaa. Aurinkopaneelit eivät saa aiheuttaa häikäisyefektiä teiden suuntaan.